

POSTANOWIENIE

22 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Maciej Kowalski

na posiedzeniu niejawnym 22 grudnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa J.J.
przeciwko R. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w L.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej R. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z 21 sierpnia 2024 r., I AGa 5/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

(a.z.)

UZASADNIENIE

W skardze kasacyjnej wywiedzionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 21 sierpnia 2024 r. pozwany wniośł o przyjęcie skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wskazał, że w zaskarżonym wyroku zasądzono na rzecz powoda 85 181,91 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 26 listopada 2019 r., w sytuacji gdy:

1) Sąd drugiej instancji pominął oczywistą nieważność umowy „o roboty wykończeniowe” z 5 grudnia 2018 r., w zakresie w jakim przedmiot świadczenia pieniężnego w niej określony przekracza 50 000,00 zł (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 2 i art. 17 § 1 k.s.h. w zw. z art. 229 k.s.h.);

2) Sąd odwoławczy z oczywistym naruszeniem regulacji zawartej w art. 106f ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług przyjął, że faktura VAT nr: [...] z 2 września 2019 r. jest fakturą końcową, w sytuacji gdy nie spełnia ona jej prawnych wymogów;

3) Sąd drugiej instancji pominął, że powód nie próbował nawet (i siłą rzeczy nie udźwignął) dowodu realizacji określonych robót lub prac oraz ich wartości (do czego był zobowiązany z mocy art. 232 i art. 253 k.p.c. w zw. z art. 245 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c.). Sąd Apelacyjny wbrew zasadzie z art. 6 k.c., uznał, że powód udowodnił swoje roszczenie, podczas gdy analiza akt sprawy prowadzi do wniosku przeciwnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Powołanie się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) stawia skarżącemu szczególnie wysokie wymagania. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, podzielanym przez doktrynę, oczywista zasadność skargi oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka będzie miała miejsce tylko wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły zarzucane uchybienia, jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumenty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka prawnego.

Podkreślenia wymaga, że przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. obejmuje jedynie uchybienia przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym

sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym, które polegają w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym.

Należy też wskazać, że zgodnie z powszechnie aprobowanym w orzecznictwie i nauce prawa stanowiskiem, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z wystąpieniem przyczyny kasacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (zob. np. postanowienie SN z 1 grudnia 2023 r., I CSK 5300/22 i przywołane tam orzecznictwo).

Skarżący nie przedstawił przekonujących od razu, widocznych *prima facie*, twierdzeń wykazujących racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu.

Zaprezentowane przez pozwanego obszerne uzasadnienie przyczyny kasacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. stanowi w istocie prezentację własnego oglądu sprawy i polemikę z argumentacją przedstawioną przez Sąd Apelacyjny, a sposób prezentacji zarzutów nadaje mu charakter uzasadnienia właściwego dla podstaw skargi kasacyjnej. Tym samym wymaga dokonania wnikliwej i pogłębionej analizy wniesionego środka prawnego – zbliżonej do jego rozpoznania, co na etapie przedsądu jest niedopuszczalne (zob. postanowienie SN z 15 marca 2022 r., I CSK 4518/22).

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje przy tym, że powtórzono w nim - w znacznej mierze – argumentację przytoczoną przy uzasadnieniu podstaw kasacyjnych i tym samym, że zmierza ono do wykazania zasadności podniesionych zarzutów, a nie – co jest niezbędne przy podstawie kasacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - oczywistości naruszenia prawa, która powinna być dostrzegalna nawet przy wykorzystaniu podstawowej

wiedzy prawniczej (zob. postanowienia SN: z 25 kwietnia 2022 r., I CSK 383/22, i z 15 września 2022 r., I CSK 1021/22).

Zauważyć także należy, że z przedmiotowego uzasadnienia wynika, że celem pozwanego, jest podważenie stanowiska Sądu Apelacyjnego, że zaoferowane przez powoda dowody wystarczyły do wykazania zasadności zasądzonej w zaskarżonym wyroku kwoty. Powoływanie się przez pozwanego na naruszenie art. 6 k.c. w związku z art. 232, 253 i 245 k.p.c. zmierzało bowiem do wytknięcia Sądowi Apelacyjnemu błędnego przyjęcia, że określony fakt został udowodniony, co sprowadzało się do niedopuszczalnej polemiki z podstawą faktyczną zaskarżonego orzeczenia.

Zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Z unormowaniem tym koresponduje art. 398³ § 3 k.p.c., stosownie do którego podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. W konsekwencji, uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinno zawierać taką argumentację, która wspierałaby tezę o rażącym naruszeniu prawa - co umożliwiłoby uznanie skargi za oczywiście uzasadnioną, ale w ustalonym przez sąd drugiej instancji stanie faktycznym. Jak zostało to już wyjaśnione ograniczenia kognicji Sądu Najwyższego sprawiają, że o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania (podobnie jak o uznaniu jej zasadności) nie mogą przesądzać zarzuty, których istota - niezależnie od ujęcia jako zarzutu naruszenia prawa procesowego lub materialnego - sprowadza się do kwestionowania czy też polemizowania z ustaleniami faktycznymi będącymi podstawą dla wydania przez sąd drugiej instancji zaskarżonego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 26 września 2023 r., I CSK 4541/22).

Ponadto pozwany we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołuje się na okoliczności wykraczające poza ustalony przez Sąd *meriti* stan faktyczny rozpoznawanej sprawy. O ile w toku postępowania przed Sądem Apelacyjnym pozwany podnosił zarzut nieważności umowy wobec naruszenia art. 229 k.s.h. i przedstawił na jego poparcie odpowiednie dowody, wobec ich

pominięcia przez ten Sąd, winien powołać się przede wszystkim na naruszenie odpowiednich przepisów ustawy procesowej. Tymczasem pomimo braku w tym zakresie jakichkolwiek ustaleń faktycznych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołano się w tym zakresie jedynie na naruszenie przepisów prawa materialnego. Uzasadnienie wniosku stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości i kompletności dokonanych przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Również powoływanie się przez pozwanego na wystawienie wskazywanej faktury Vat z naruszeniem art. 106f ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług nie mogło odnieść zamierzonego skutku. Faktura jest dokumentem o charakterze techniczno-rozliczeniowym, pełniącym rolę jedynie dokumentu prywatnego, który może zawierać oświadczenie woli strony, która ją wystawiła (np. wezwanie do zapłaty, uznanie niewłaściwe długu, pokwitowanie itp.), a zatem ma istotne znaczenie dla wykładni oświadczeń woli stron i jest powszechnie uznawana za jeden z dowodów, w oparciu o który sąd może samodzielnie lub z uwzględnieniem innych dowodów ustalić treść stosunku prawnego łączącego strony (zob. postanowienie SN z 28 lutego 2025 r., I CSK 2170/23). Odrębnym zagadnieniem jest natomiast spełnianie przez nią wymogów nakładanych przez odpowiednie przepisy prawa.

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Sposób ujęcia w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosku o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego uniemożliwił jego rozpoznanie na etapie postępowania przedsądowego.

Maciej Kowalski

(a.z.)

[SOP]